

Aan

Minister

nota

Aanbieding aan MR wijziging BPR in verband met het
faciliteren van vergaand geautomatiseerd varen

TER BESLISSING

Datum

7 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/169636

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke &
Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling LUV & SCH

Beslistermijn

13 juni 2024

Bijlage(n)

6

Aanleiding

In de huidige (binnenvaart)regelgeving is het uitgangspunt dat de schipper altijd aan boord moet zijn tijdens de vaart. Ook worden andere eisen aan de schipper en bemanning gesteld met de aanname dat zij zich aan boord bevinden. Door de technologische ontwikkelingen zullen deze bepalingen in de toekomst wellicht niet meer noodzakelijk zijn. Met het bijgevoegde ontwerpbesluit wordt een ontheffingsmogelijkheid in het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) gecreëerd, zodat van een aantal artikelen van het BPR ontheffing kan worden gevraagd bij de bevoegde autoriteit. De CFL heeft op 4 juni jl. ingestemd met agendering van het ontwerpbesluit in de MR.

De achtereenvolgens te zetten procedurestappen zijn: 1) instemming door de MR, 2) voorhang bij de Tweede Kamer en Eerste Kamer, 3) gelijktijdige voorpublicatie in de Staatscourant t.b.v. inspraak, 4) advisering Afdeling advisering van de Raad van State, 5) nader rapport n.a.v. het advies en 6) vaststelling, bekendmaking en inwerkingtreding. Er wordt gestreefd naar een behandeling in de eerstvolgende Ministerraad.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met het in procedure brengen van het ontwerpbesluit (stappen 1 t/m 4) en bij akkoord met de stukken, verzoek ik u:

- het aanbiedingsformulier voor het aanbieden van het ontwerpbesluit in de MR te ondertekenen;
- de brieven aan de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer reeds te ondertekenen, zodat bij instemming van de MR de voorhangprocedure onmiddellijk kan starten.

Kernpunten

- Het ontwerpbesluit creëert een ontheffingsmogelijkheid voor een aantal artikelen van het BPR. De artikelen waarvan een ontheffing kan worden gevraagd zijn geselecteerd met het oog op het kunnen faciliteren van vergaand geautomatiseerd varen. Het belangrijkste artikel waarvan ontheffing kan worden verleend is de vereiste van de aanwezigheid van een schipper aan boord. Conformiteit aan zoveel mogelijk geldende regelgeving is hierbij het uitgangspunt. Bij elke ontheffing kan de bevoegde autoriteit voorwaarden stellen om de veiligheid van de vaart en infrastructuur te blijven verzekeren.

Een bevoegde autoriteit kan een ontheffingsaanvraag ook afwijzen. Hiertegen is bezwaar en beroep mogelijk.

- Het Rijk is bevoegd voor de rijksvaarwegen. De provincies en gemeenten zijn bevoegd gezag met betrekking tot de provinciale resp. gemeentelijke vaarwegen. Om te voorkomen dat een lappendeken van verschillende ontheffingsvoorwaarden ontstaat, wordt in een ministeriële regeling een kader met randvoorwaarden opgenomen waaronder elke bevoegde autoriteit een ontheffing kan verlenen. Op deze wijze wordt harmonisatie tussen de bevoegde autoriteiten bevorderd.
- Er wordt een coördinerende rol toebedeeld aan het bestaande Loket Smart Shipping, zodat alle aanvragen bij 1 loket kunnen worden ingediend. Daarnaast worden bevoegde autoriteiten bijgestaan bij de beoordeling van ontheffingsaanvragen door een college van nautisch deskundigen en zal een niet-bindend beoordelingskader worden opgesteld om bevoegde autoriteiten te helpen in hun beoordeling.
- Een ontheffing van technische eisen voor schepen moet bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) worden aangevraagd. Dit is een bestaande praktijk.

Datum

7 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/169636

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke & Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling LUV & SCH

Aan

Minister

Bijlage(n)

6

Krachtenveld

Voor de rijksvaarwegen is RWS belast met het nautisch beheer. Als nautisch beheerder zal RWS de ontheffingsaanvragen beoordelen voor de rijksvaarwegen. RWS heeft een uitvoerbaarheidstoets uitgevoerd ten aanzien van het ontwerpbesluit. Naar aanleiding van die toets zijn verschillende wijzigingen doorgevoerd; zo is de selectie van artikelen waarvan ontheffing kan worden gevraagd beperkt en bij ministeriële regeling wordt een aantal randvoorwaarden opgesteld. De andere bevoegde autoriteiten zijn geraadpleegd via o.a. het IPO en VNG, maar zij hebben aangegeven geen inbreng te leveren ten aanzien van het ontwerpbesluit. Bij de internetconsultatie zijn verschillende reacties ingediend en deze zijn verwerkt in het ontwerpbesluit.

Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) heeft aanbevolen om de aanvragen voor ontheffingen via één centraal digitaal loket te laten verlopen. Deze aanbeveling is opgevolgd. Daarnaast zijn op verzoek van het ATR de regeldrukeffecten kwantitatief en kwalitatief beschreven conform de Rijksbrede methodiek. Kort samengevat biedt de ontheffingsmogelijkheid een mogelijkheid voor de markt om structureel smart shipping-toepassingen in te zetten. Eventuele voorwaarden die gesteld worden kunnen bijdragen aan regeldruk, maar deze gelden specifiek voor aanvragers van een ontheffing, en niet voor de markt in den brede. De regeldruk voor de sector neemt dus niet toe door deze wijziging. Hetzelfde geldt voor eventuele investeringen die de markt kan doen voor een ontheffingsaanvraag, maar de markt in den brede wordt niet verplicht om te investeren.

Toelichting

Internationale context

Het BPR geldt op vrijwel alle binnenvaarwegen in Nederland. Op enkele vaarwegen geldt echter een afwijkende regelgeving, zoals op de Akte wateren (de Rijn, het Pannerdensch Kanaal, de Lek en de Waal). De Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) stelt regelgeving op voor de internationale Rijn, zoals het Rijnvaartpolitierglement (RPR).

Met ingang van 1 december 2023 is in het RPR reeds een ontheffingsmogelijkheid opgenomen voor een schip waarop taken van de bemanning worden geautomatiseerd of voor een schip dat op afstand wordt bestuurd. Op dit moment heeft de CCR voor o.a. de Nederlandse Rijn (tot aan Gorinchem) een ontheffing afgegeven voor een drietal schepen. Het niet opnemen van eenzelfde bepaling in het BPR zou tot gevolg hebben dat schepen zoals deze wel op de (veelal drukker) Aktewateren mogen varen, niet op de nationale vaarwegen mogen varen terwijl zij gebruik maken van dezelfde innovatieve systemen. Dit zou op de lange termijn onaanvaardbare situaties kunnen opleveren met betrekking tot de continuïteit van dergelijke proefvaarten tussen BPR- en RPR-gebied.

Datum

7 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/169636

Opgesteld doorHoofddirectie Bestuurlijke &
Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling LUV & SCH**Aan**

Minister

Bijlage(n)

6

Politieke context

De ontheffingsmogelijkheid geeft opvolging aan een toezegging aan de Tweede Kamer.¹

Juridische overwegingen

Elke bevoegde autoriteit kan ontheffing verlenen voor de in de voorliggende wijziging van het BPR opgesomde artikelen. De ministeriële regeling beschrijft welke documenten moeten worden aangeleverd bij de ontheffingsaanvraag. Daarnaast bevat de ministeriële regeling een aantal randvoorwaarden waaraan voldaan moet zijn alvorens ontheffing kan worden verleend. Het proces van aanvraag wordt gecentraliseerd bij het Loket Smart Shipping. Dit loket valt onder de verantwoordelijkheid van RWS.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beslisnota	
2	Ontwerpbesluit	De wijziging van het BPR die geagendeerd wordt in de MR.
3	Aanbiedingsformulier MR	Het aanbiedingsformulier voor de MR, ter ondertekening.
4	Adviesnota	De adviesnota voor de behandeling van het ontwerpbesluit in de MR.
5	Tekst voorpublicatie	De tekst van het ontwerpbesluit en bijbehorende toelichting, gereed gemaakt voor voorpublicatie in de Staatscourant.

¹ Kamerbrief 31 409 nr. 272 d.d. 3 maart 2020.

6	Aanbiedingsbrief voorhang Eerste Kamer	Bij instemming van de MR wordt u verzocht deze brief te ondertekenen.
7	Aanbiedingsbrief voorhang Tweede Kamer	Na akkoord van de MR wordt u verzocht deze brief te ondertekenen.

Datum

7 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/169636

Opgesteld door

Hoofddirectie Bestuurlijke &
Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling LUV & SCH

Aan

Minister

Bijlage(n)

6